

معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تبریز

سوانح و حوادث جاده ای

آمار تلفات: سالانه حدود ۲۷۰۰۰ نفر در ایران بر اثر تصادفات رانندگی جان خود را از دست می دهند و حدود ۸۰۰۰۰۰ نفر مجروح می شوند. این یعنی تقریباً هر ۳۱ دقیقه یک نفر کشته می شود.

رتبه جهانی: ایران از نظر ایمنی رانندگی در بین ۱۹۰ کشور، رتبه ۱۸۹ را دارد (فقط سیرالئون وضعیت بدتری دارد)
هزینه اقتصادی: روزانه ۲۳ میلیارد تومان ضرر اقتصادی ناشی از تصادفات. کل هزینه های مستقیم و غیرمستقیم بیش از ۵٪ تولید ناخالص داخلی (معادل کل سهم بخش سلامت) است.
گروه های آسیب پذیر: بیش از نیمی از کشته شدگان در سنین ۱۵ تا ۴۴ سال هستند. عابران پیاده، موتورسواران و دوچرخه سواران بیشتر در معرض خطرند.

علل اصلی تصادفات:

- عدم توجه به جلو، عدم کنترل وسیله، خستگی و خواب آلودگی عامل ۶۰٪ تصادفات هستند. سرعت غیرمجاز نیز نقش بزرگی دارد.

پیشگیری (سه عامل اصلی: انسان، وسیله، راه):

- انسان:** رعایت قوانین (سرعت مجاز، سبقت غیرمجاز، استفاده از کمربند و کلاه ایمنی)، حفظ آرامش و پرهیز از خسبونت در رانندگی، عدم استفاده از تلفن همراه، استراحت کافی برای جلوگیری از خواب آلودگی
- وسيله:** بازدید فنی دوره ای (لاستیک، ترمز، چراغ ها، روغن)، همراه داشتن تجهیزات ضروری (جعبه کمک های اولیه، مثلث اخطار، کپسول آتش نشانی، زنجیر چرخ)
- راه و شرایط:** تطبیق سرعت و فاصله با شرایط جوی (باران، مه، برف، یخبندان) و جاده ای (کوهستان، شب)
- عابران پیاده: استفاده از پیاده رو، پل و زیرگذر، پوشیدن لباس روشن در شب، عبور از خط کشی عابر، دقت در پارکینگ ها و عدم استفاده از هندزفری

اقدامات اولیه پس از تصادف:

- تماس: اول با اورژانس ۱۱۵، سپس با پلیس ۱۱۰.
- ایمن سازی محل: روشن کردن چراغ های خطر، قرار دادن مثلث اخطار در فاصله مناسب.
- مراقبت از مصدوم: عدم جابجایی غیر ضروری مصدوم (مخصوصاً اگر احتمال آسیب سر یا ستون فقرات باشد)، کنترل راه تنفس و خونریزی، قرار دادن مصدوم در حالت بهبود (Recovery Position) در صورت نیاز
- قطع عضو: در صورت قطع عضو، آن را در کیسه استریل و داخل کیسه یخ قرار داده و سریعاً به بیمارستان برسانید (فرصت طلایی ۴-۶ ساعت)

شعار پایانی: "انسان سالم، محور توسعه پایدار است." با رانندگی مسئولانه و احترام به حقوق دیگران، از بزرگترین عامل مرگ و میر در ایران جلوگیری کنیم.